

Pravidla MTBO

Sekce orientačního běhu Českého svazu orientačních sportů

"Sportovní čestnost by měla být vedoucím principem při interpretaci těchto Pravidel"

1. Platnost a oblast působnosti

- 1.1. Pravidla platí od 1.4.2017 a nahrazují předchozí pravidla pro MTBO vydaná Českým svazem orientačního běhu platná od 1.4.2016 ve znění jejich doplňků a změn. Pravidla lze měnit a doplňovat v souladu se stanovami Českého svazu orientačních sportů (dále jen ČSOS).
- 1.2. Tato pravidla jsou závazná pro orientační závody na horských kolech (dále jen „MTBO“) zařazené do republikových soutěží sekce MTBO Českého svazu orientačních sportů. U ostatních závodů MTBO pořádaných ČSOS, jeho organizačními složkami nebo oddíly, kluby či kroužky sdruženými v ČSOS, musí být případné drobné výjimky z těchto pravidel uvedeny v rozpisu příslušné sportovní akce.
- 1.3. Tato pravidla jsou doporučena pro ostatní závody v MTBO pořádané na území České republiky v rámci soutěží pořádaných jinými právníckými nebo fyzickými osobami.
- 1.4. Ve sportovních akcích vypsaných podle těchto pravidel mohou být vloženy závody kategorií pro začátečníky a náborových kategorií, pro něž se tato pravidla použijí v přiměřeném rozsahu.

2. Definice

- 2.1. MTBO je sport, jehož podstatou je spojení jízdy na horském kole s orientací v neznámém terénu. Závodníci při něm na horském kole za pomoci mapy a buzoly absolvují trať v terénu určenou startem, kontrolami a cílem. Závodník se během svého výkonu pohybuje po cestách a stezkách terénem, jízda mimo ně je zakázána, není-li pořadatelem určeno jinak.
- 2.2. Cílem výkonu je absolvování závodní tratě v minimálním čase, přičemž rozhodujícím prvkem pro jeho dosažení by měly být orientační schopnosti závodníka.
- 2.3. Zkratka názvu disciplíny (**MTBO**) pochází z anglického názvu Mountain Bike (horské kolo) Orienteering (orientační závod), používaného v ostatních zemích, který konkretizuje záměr disciplíny absolvovat trasu závodu na horském kole.
- 2.4. **Sportovní akce** v MTBO je akcí, při které probíhají závody jednotlivých kategorií.
- 2.5. **Závodem** v MTBO se pro výklad těchto pravidel rozumí závod jednotlivé vypsané kategorie. Závod je podmnožinou sportovní akce.
- 2.6. **Závodník** je osoba, která je přihlášena k závodu, je odprezentována a odstartuje do vlastního závodu.
- 2.7. **Trať závodu** je souhrn bodů a úseků, které musí závodník během závodu absolvovat..
- 2.8. **Délka tratě** je součet vzdušných vzdáleností úseků mezi startem, mapovým startem, jednotlivými kontrolami v předepsaném pořadí a cílem, respektive jejich průměty do horizontální roviny, přičemž povinné úseky se započítávají ve skutečné délce. U závodu s volným pořadím kontrol se předpokládá průchod závodníka kontrolami nejrychlejším možným postupem.
- 2.9. **Převýšení** závodu je minimální vzdálenost ve vertikálním směru, kterou je závodník nucen vystoupat na ideálním postupu. Jak délka, tak zejména převýšení jsou pouze informativní údaje.
- 2.10. **Kategorie** je podmnožina množiny závodníků omezená zpravidla podle pohlaví a věku.
- 2.11. **Účastníci** sportovní akce jsou závodníci, pořadatelé, trenéři, doprovod závodníků, diváci, novináři a další fyzické a právnické osoby, které byly pořadatelem na sportovní akci pozvány či se souhlasem pořadatele poskytují nebo zajišťují služby účastníkům sportovní akce.
- 2.12. **Pořádající orgán** sportovní akce je zpravidla vypisovatel nejvyšší soutěže, do které je zařazena většinová část závodů kategorií.
- 2.13. **Pořádající subjekt** sportovní akce je zpravidla sdružení (právní subjekt, spolek), který technicky a organizačně zajišťuje uspořádání sportovní akce.
- 2.14. **Pořadatel** sportovní akce je každá osoba, která se podílí na přípravě a průběhu sportovní akce.
- 2.15. **Ředitel** sportovní akce je osoba, která řídí pořadatelský tým a je odpovědná za dodržování obecně závazných právních předpisů při přípravách, v průběhu a při likvidaci sportovní akce.
- 2.16. **Hlavní rozhodčí** závodů je pořadatel odpovědný za dodržování těchto Pravidel.
- 2.17. **Stavitel tratí** je pořadatel, který definuje jednotlivé tratě.
- 2.18. **Mapový klíč** je norma, podle které jsou vytvořeny mapy. Přehled předepsaných mapových klíčů pro různé orientační disciplíny je uveden ve Směrnici pro tvorbu a evidenci map ČSOS.

3. Typy závodů

3.1. Závod v MTBO se dělí podle těchto hledisek:

- podle soutěžícího subjektu
 - závod jednotlivců - soutěží jednotlivci nezávisle na sobě
 - závod štafet - soutěží týmy dvou nebo více jednotlivců, kteří absolvují samostatně jednotlivé úseky štafety bezprostředně za sebou v předepsaném pořadí
- podle délky tratí
 - dlouhá trať (ultra long)
 - klasická trať (long)
 - krátká trať (middle)
 - sprint
 - ostatní závody
- podle typu startu
 - intervalový – mezi jednotlivými závodníky startujícími v jedné kategorii je pevný interval
 - hromadný – závodníci jedné kategorie vyráží na svoji trať v jeden okamžik
- podle časového pořadu
 - závod jednorázový, kdy výkon závodníka probíhá v jednom souvislém časovém intervalu
 - závod etapový, skládající se z několika etap následujících po sobě v kratším časovém období, které tvoří jeden závod s jedinými celkovými výsledky; obvykle jsou jednotlivé etapy uspořádány ve dnech následujících bezprostředně po sobě, s případnou jedno-denní přestávkou
- podle pořadí, ve kterém jsou absolvovány kontroly
 - závod s pevným pořadím kontrol, tj. pořadí absolvování kontrol je dáno pořadatelem
 - závod s volným pořadím kontrol, tj. závodník si volí pořadí absolvování kontrol sám
 - kombinovaný závod, tj. do závodu s pevným pořadím kontrol jsou vloženy úseky s volným pořadím kontrol

4. Řízení závodů a odpovědnost hlavního rozhodčího

- 4.1. Pořádající subjekt jmenuje kompetentního ředitele sportovní akce.
- 4.2. Pořádající subjekt navrhne pořádajícímu orgánu osobu hlavního rozhodčího závodů. Na základě návrhu pořádajícího subjektu pořádající orgán hlavního rozhodčího buď schválí, nebo si vyžádá nový návrh.
- 4.3. Hlavní rozhodčí je odpovědný pořádajícímu orgánu za dodržování Pravidel a zodpovídá za:
 - určení prostoru závodů
 - kontrolu kvality mapy (jak z hlediska zmapování terénu, tak i z hlediska jejího tisku) a souladu mapy s příslušným mapovým klíčem
 - kontrolu tisku (zákresu) tratí na mapu
 - kvalitu stavby tratí (stupeň obtížnosti, umístění kontrol, délka tratí, role náhody, přesnost mapy), postavené tratě nesmějí nabízet výhodnější postup při porušení pravidel (jízda mimo cesty ...) a v případě že ano, pak je hlavní rozhodčí zodpovědný za organizaci kontroly dodržování pravidel na těchto úsecích
 - vhodnost výběru místa startu a cíle
 - kontrolu způsobu rozdělení tratí při štafetových závodech
 - losování a přípravu startovních listin
 - celkovou kontrolu organizace závodů
 - kontrolu spolehlivosti a přesnosti časomíry
 - soulad závodních průkazů a razícího zařízení k jejich označování
 - jmenování pořadatelů na startu, v cíli, na kontrolách a dalších úsecích průběhu závodů
 - dodržení časového harmonogramu závodů
 - spravedlivou kontrolu označení průchodu kontrolami, přičemž se řídí dokumentem „Systémy označování závodního průkazu“
 - správné řešení všech případů porušení těchto Pravidel.
- 4.4. Hlavní rozhodčí musí být na sportovní akci přítomen. Pokud se nejpozději v čase zahájení prezentace na sportovní akci nedostaví, určí ředitel závodů jeho zástupce.

5. Fair play

- 5.1. Všichni účastníci sportovní akce se musí chovat poctivě a čestně. Závodníci se musí respektovat navzájem, respektovat pořadatele, diváky a místní obyvatele. Žádný účastník sportovní akce se nesmí snažit ovlivňovat výsledky závodů. Získávání nespravedlivých výhod, stejně jako pomoc při jízdě či navádění na trati, nejsou povoleny, a to ani technickými prostředky (mobilní telefony, GPS ...) ani žádným jiným způsobem.
 - 5.2. Doping je zakázán. Seznam zakázaných látek a pravidla týkající se dopingu jsou obsaženy v platné Směrnici pro kontrolu a postih dopingu ve sportu v ČR, kterou vydává Antidopingový výbor ČR.
 - 5.3. Pořádající orgán nebo subjekt může uveřejnit místo konání závodu předem. V takovém případě jsou po uveřejnění místa konání veškeré pokusy o prozkoumání terénu a trénink v závodním prostoru zakázány. Není-li místo konání zveřejněno předem, musí všichni pořadatelé zachovávat místo závodu a terén v přísné tajnosti.
 - 5.4. Závodů se nemůže zúčastnit závodník, který je s terénem seznámen tak dobře, že by měl podstatnou výhodu proti ostatním závodníkům. V případě pochyb závisí toto rozhodnutí na hlavním rozhodčím. Práce na vyhotovení mapy se považují za podstatnou výhodu po dobu jednoho roku od prvního použití mapy na závodě.
- 5.5. Závodníci jsou povinni poskytnout pomoc zraněným účastníkům závodů.**
- 5.6. Protijedoucí závodníci se vyhýbají současně oba vpravo.
 - 5.7. Závodník musí na vyzvání uvolnit cestu rychlejšímu.
 - 5.8. Závodník nesmí úmyslně křížit cestu soupeři a tím mu bránit v předjetí.
 - 5.9. Závodníci jedoucí z kopce mají přednost před stoupajícími.

6. Závodní kategorie

- 6.1. Názvy závodních kategorií a rozdělování závodníků do těchto kategorií se řídí dokumentem „Definice závodních kategorií v MTBO“

7. Rozpis

7.1. Rozpis sportovní akce v MTBO (dále jen "rozpis") vydává pořadající subjekt. Rozpis musí být zveřejněn alespoň patnáct dní před datem uzávěrky přihlášek formou odpovídající charakteru závodů.

7.2. Rozpis musí obsahovat přinejmenším tyto informace:

- datum a místo konání sportovní akce
- pořadající orgán, pořadající subjekt
- adresu internetové stránky závodu
- typ závodů jednotlivých kategorií a jejich zařazení do soutěží
- závodní kategorie, resp. kategorie přípustné pro jednotlivé úseky štafet
- případná omezení účasti v kategoriích (podkategoriích)
- předpokládaný čas vítěze v jednotlivých kategoriích (podkategoriích) a v jednotlivých úsecích štafet
- jména ředitele sportovní akce, hlavního rozhodčího závodů a stavitele (stavitelů) tratí
- kontakt, kde lze získat informace
- způsob přihlašování a datum uzávěrky pro přihlášky
- poštovní nebo e-mailovou adresu pro přihlášky, případně také internetovou adresu pro on-line přihlášky
- výši vkladů a dalších poplatků, způsob placení
- výši vkladu při protestech
- místo a čas prezentace
- orientační vzdálenosti mezi základními místy sportovní akce:
 - ubytování – parkoviště
 - parkoviště (resp. nádraží, autobusová zastávka) – centrum závodů
 - centrum – prezentace
 - centrum – start
 - centrum – cíl
- popis terénu, možných nebezpečí, tréninkové možnosti a zakázané prostory
- měřítko mapy a interval vrstevnic (ekvidistance), stáří mapy, typ použitého mapového klíče
- čas startu 00 a způsob startu
- druh označování závodních průkazů
- technická kontrola, kdy, kde a koho se týká
- zdůraznění použití ochranných pomůcek (přilba)

8. Účast na sportovní akci, přihlášky

- 8.1. Všichni účastníci sportovní akce se jí účastní na vlastní riziko.
- 8.2. Účastníci sportovní akce v MTBO jsou povinni znát Pravidla MTBO a řídit se jimi. Neznalost Pravidel neomlouvá.
- 8.3. Přihlášky závodníků k závodům musí být doručeny nejpozději v den uzávěrky uvedené v rozpise, a to v písemné nebo elektronické podobě.
- 8.4. Vklady musí být zaplacený způsobem uvedeným v rozpise.
- 8.5. O každém závodníkovi musí být v přihlášce pro závod jednotlivců uvedeny alespoň tyto údaje:
 - registrační číslo sekce MTBO, v případě že není přiděleno, tak klub (resp. stát) a ročník narození
 - kategorie (podkategorie)
 - v případě elektronického způsobu označování závodních průkazů číslo elektronického závodního průkazu, který chce závodník v závodě použít (v případě že jej vlastní)
 - příjmení a jméno
 - soutěžní licence (v případě, že je přidělena)
- 8.6. V přihlášce pro štafetový závod apod. musí být uvedeny údaje vyžádané pořadateli v rozpise.

9. Startovní pořadí

- 9.1. Závodníci startují individuálně nebo hromadně. Při individuálním startu startují závodníci v rámci jednotlivých kategorií či podkategorií se stejným časovým intervalem (intervalový start) nebo jsou startovní časy závislé na předchozích výsledcích (handicapový start). Způsob startu musí pořádající orgán nebo subjekt uvést v rozpisu.
- 9.2. Při intervalovém startu musí být startovní pořadí v jednotlivých kategoriích (podkategoriích) losováno náhodně, musí však být zajištěno, aby dva závodníci z téhož klubu nestartovali bezprostředně po sobě (pokud je to matematicky možné). Je-li nějaká trať použita pro více kategorií, losuje se startovní pořadí po kategoriích. Mezi jednotlivými kategoriemi na shodné trati musí zůstat volný minimálně dvojnásobek startovního intervalu.
- 9.3. U etapových závodů by startovní pořadí mělo být vylosováno tak, aby střední hodnota startovních pořadí daného závodníka ve všech etapách s individuálním startem byla přibližně stejná pro všechny závodníky dané kategorie (podkategorie). V některé z etap závodu však mohou závodníci startovat handicapovým startem, kdy jsou startovní časy odvozeny z výsledků etap předchozích.
- 9.4. Start závodníků na prvních úsecích štafetových závodů je hromadný, start závodníků na dalších úsecích trati probíhá přímou předávkou. Start štafetových závodů může být výjimečně i intervalový nebo handicapový.
- 9.5. Soutěžním řádem mohou být pravidla pro určování startovního pořadí upravena odlišně.

10. Pokyny

10.1. Pokyny ke sportovní akci v MTBO (dále jen "pokyny") musí být k dispozici nejpozději 24 hodin před začátek závodů.

10.2. Pokyny musí obsahovat tyto údaje:

- předpokládaný čas vítěze v jednotlivých kategoriích (podkategoriích) a v jednotlivých úsecích štafet, příp. odkazem na soutěžní řád
- místo a čas prezentace, informace o vydávání závodních průkazů, popř. startovních čísel
- vzdálenosti mezi základními místy sportovní akce:
 - ubytování – parkoviště
 - parkoviště (resp. nádraží, autobusová zastávka) – centrum závodů
 - centrum – prezentace
 - centrum – start (včetně převýšení a charakteru cesty)
 - centrum – cíl
- popis terénu, možných nebezpečí a tréninkové možnosti
- měřítko mapy a interval vrstevnic (ekvidistance), stáří mapy, typ použitého mapového klíče, autory a rozměry mapy, způsob tisku mapy, informace o tom, zda bude mapa upravena vodovzdorně
- použití zvláštních mapových symbolů
- definici zakázaných prostorů, případně definici hranice závodního prostoru
- způsob značení povinných úseků, závodního prostoru a zakázaných prostorů
- informace o občerstvení na trati, popř. o kontrolách s rozhodčími
- informace o umístění diváckých kontrol a diváckých úseků
- čas startu 00 a způsob startu, doba průchodu startovním prostorem, u závodů štafet časy hromadného startu jednotlivých kategorií
- délky tratí a převýšení
- informace o zvláštní úpravě a vybavení kontrol
- informace o druhu označování závodních průkazů
- zda a do kdy platí povinnost odevzdat mapu v cíli
- způsob a místo vyvěšování předběžných výsledků
- umístění šaten, umýváren, toalet, první pomoci
- čas uzavření cíle
- časový limit
- informace o vyhlášení vítězů (čas, počet oceněných závodníků, vyhlašované kategorie)

- jména ředitele sportovní akce, hlavního rozhodčího závodů a stavitele (stavitelů) tratí
- předpokládané složení jury
- při použití elektronického systému označování závodních průkazů způsob použití systému na startu a v cíli a určení místa pro vyčítání, mazání a kontrolu mazání závodních průkazů.
- při použití elektronického systému označování závodních průkazů určení místa v mapě pro náhradní označování průchodu kontrolou mechanickými kleštěmi
- startovní listinu – může být nahrazeno vyvěšením startovní listiny v centru závodů, při použití elektronického systému označování závodních průkazů u každého závodníka ve startovní listině uvedení čísla jeho závodního průkazu zaregistrovaného pořadatelem
- upřesnění pravidla o jízdě po cestách nebo mimo nich
- použití ochranných pomůcek a TK
- technická kontrola, kdy, kde a koho se týká
- informace o možnostech mytí kol
- informace o způsobu provedení předávky u štafetových závodů, případně kdy bude její ukázka.

11. Prostor sportovní akce

- 11.1. Terén v prostoru závodu by měl být vhodný pro postavení závodních tratí, s hustou sítí převážně sjezdových komunikací.
- 11.2. Při přípravě sportovní akce je pořadající subjekt povinen dodržovat všechny obecně závazné právní předpisy a právní závazky, k nimž se smluvně zavázal Český svaz orientačních sportů, vztahující se zejména ke vstupu na pozemky třetích osob a k ochraně životního prostředí.
- 11.3. Z hlediska přístupu účastníků sportovní akce se prostor sportovní akce člení na:
 - Závodní prostor, kde jsou postaveny závodní tratě. Do závodního prostoru je zakázán vstup všem účastníkům sportovní akce, mohou do něj vstupovat pouze pořadatelé určení hlavním rozhodčím, závodníci pak pouze v časovém intervalu mezi okamžikem svého startu a průchodem cílem. Případné výjimky povoluje hlavní rozhodčí závodů.
 - Zakázané prostory, do kterých je zakázán vstup všem účastníkům sportovní akce.
 - Volně přístupný prostor, do kterého mohou účastníci sportovní akce vstupovat bez omezení.
- 11.4. Hranice závodního prostoru musí být jednoznačně definovány v pokynech nebo označeny v terénu.
- 11.5. Zakázanými prostory jsou všechny prostory, kam je vstup zakázán obecně závaznými právními předpisy (pokud není pořadajícím subjektem udělena výjimka) nebo které jsou definovány v pokynech, zakresleny v závodní mapě nebo označeny v terénu. Hranice zakázaných prostorů v závodním prostoru musí být pro závodníka zřejmé ze závodní mapy a bez problémů jednoznačně rozpoznatelné v terénu.
- 11.6. Zákazy vstupu do závodního prostoru a do zakázaných prostorů stanovených pořadajícím subjektem vstupují v platnost okamžikem zveřejnění prostoru závodu v rozpise soutěže, sportovní akce nebo v pokynech sportovní akce a jsou ukončeny časem uzavření cíle, pokud pořadající subjekt nestanoví jinak.
- 11.7. Některé části tratě mohou být umístěny ve volně přístupném prostoru nebo mohou být z tohoto prostoru viditelné (divácké kontroly, divácké úseky). Informace o umístění diváckých kontrol a diváckých úseků musí být uvedena v pokynech.

12. Závodní tratě

- 12.1. Trať je tvořena startem, začátkem orientace, kontrolami a cílem. Kromě těchto bodů se na trati mohou také vyskytovat povinné úseky nebo povinné průchody. Část trati mezi jejími základními body se nazývá "úsek trati". V případě štafetových závodů se označuje část celkové trati absolvovaná jedním závodníkem jako "úsek štafety".
- 12.2. Pojem "start" se vztahuje k místu, odkud závodník vyjíždí a kde se mu začíná měřit čas. Start prvních úseků štafet nemusí být na stejném místě jako start dalších úseků, který je totožný s místem předávky.
- 12.3. Místo, od něhož se závodník začíná orientovat podle mapy, nemusí být shodné se startem a označuje se jako "začátek orientace".
- 12.4. Pojem "kontrola" se vztahuje k místům, kterými musí závodník mezi startem a cílem projet a kde je povinen označit svůj průchod do závodního průkazu. Během označování průchodu kontrolu je závodník povinen dotýkat se svého kola.
- 12.5. Pojem "cíl" se vztahuje k místu, do kterého závodník dojíždí, kde končí závod a měří se mu výsledný čas. Při závodech štafet pro dojíždějící závodníky (s výjimkou posledních úseků) je toto místo totožné s místem předávky.
- 12.6. Musí-li závodník část trati absolvovat po vyznačené trase, jedná se o "povinný úsek". Musí-li závodník na trati projet daným bodem (který není žádným z předchozích bodů trati), jedná se o "povinný průjezd" (např. podjezd, přejezd apod.).

13. Parametry tratí

- 13.1. Trať se navrhuje tak, aby prověřila fyzickou i cyklistickou zdatnost a orientační dovednost. Orientační náročnost tratě musí odpovídat výkonnostní a věkové úrovni příslušné kategorie. Umístění kontrol a celková koncepce tratí musí vylučovat roli náhody.
- 13.2. Pokud není pořadatelem určeno jinak, je při MTBO povolena pouze jízda po cestách a chodnících vyznačených v mapě. Mimo ně musí závodník kolo nést.
- 13.3. Trať musí respektovat bezpečnost závodníků.
- 13.4. Trať by měla být postavena tak, aby ji vítěz absolvoval rychleji než orientační běžec. To nevylučuje, že na některých úsecích tratě mohou být běžci rychlejší než jezdci.
- 13.5. Mezi dvěma kontrolami musí být vždy alespoň jeden postup sjízdný na horském kole. Kontroly musí být umístěny tak, aby k nim bylo možno dojet na kole.
- 13.6. Start a cíl závodu musí být umístěn tak, aby nepřekážel běžné dopravě.
- 13.7. Vede-li některá varianta postupu mezi kontrolami po frekventované silnici nebo turistické cestě, je pořadatel povinen upozornit na tuto skutečnost závodníky (v pokynech). Je-li pravděpodobné, že v těchto místech pojedou závodníci vyšší rychlostí (ve sjezdech), musí pořadatel upozornit i řidiče, popř. turisty na probíhající závod (značkou omezující rychlost, tabulí s upozorněním nebo jiným vhodným způsobem).
- 13.8. Délky tratí v jednotlivých závodech se liší v závislosti na charakteru terénu, typu závodu a dané kategorii a podkategorii. Směrné časy pro příslušné kategorie a typy tratí jsou určeny soutěžním řádem pro daný rok.
- 13.9. Konkrétní předpokládané časy vítězů musí být pro každou vypsanou kategorii uvedeny v rozpise a pokynech, příp. odkazem na soutěžní řád.
- 13.10. Při štafetových závodech absolvuje každý ze závodníků týmu svůj úsek tratě individuálně a platí pro něj přiměřeně pravidla pro závody jednotlivců. Celková trať každé štafety jedné kategorie musí být po posledním úseku stejná. Délky tratí a jednotlivých úseků štafet a předpokládané časy vítězů musí být uvedeny v rozpise a pokynech, příp. odkazem na soutěžní řád.
- 13.11. Skutečně dosažené vítězné časy v jednotlivých kategoriích by se neměly lišit od předpokládaných časů vítězů uvedených v pokynech závodů více než o:
 - 5 min. u kategorií s předpokládaným časem vítěze do 30 min. včetně
 - 10 min. u kategorií s předpokládaným časem vítěze nad 30 a do 100 min. včetně
 - 15 min. u kategorií s předpokládaným časem vítěze nad 100 min.
- 13.12. Pořadající subjekt může stanovit časový limit pro absolvování závodu, zpravidla 200% předpokládaného času vítěze v kategorii. Závodník, který dosáhne většího výsledného času než je limit, není v závodě hodnocen a nepřiděluje se mu pořadí ve výsledkové listině.

14. Mapa

- 14.1. Mapa použitá v závodě musí být vyhotovena podle platného mapového klíče předepsaného pro MTBO.
- 14.2. Změny, které se v terénu objevily od doby vydání mapy a které mohou mít vliv na regulérnost závodu, musí být v mapě dotištěny (dokresleny) nebo musí být mapa s vyznačením změn vyvěšena na startu.
- 14.3. Zákres (dotisk) tratě, nepřístupných a nebezpečných oblastí, občerstvovacích stanic, stanovišť první pomoci ap. (dále jen "zákres tratě") na mapě musí být provedeny podle platného mapového klíče.
- 14.4. Při závodě s pevným pořadím kontrol musí být jednotlivé kontroly označeny pořadovým číslem a zároveň kódem kontroly a jednotlivé úseky trati musí být vyznačeny spojnicí. V případě závodu s volným pořadím kontrol jsou kontroly označeny pouze svým kódem.
- 14.5. Mapa musí být zřetelně označena kategorií, pro niž je zakreslená trať určena, u štafet navíc číslem štafety a označením úseku.
- 14.6. Barvy tisku, dotisků a zákresů na mapě, včetně tisku (zákresu) tratí, musí být odolné proti vodě a světlu.
- 14.7. Bezprostředně předchozí verze mapy prostoru závodu (existuje-li) musí být vyvěšena v centru závodů. Předchozí verzi se rozumí i současná mapa, není-li použita poprvé.

15. Umístění, označení a vybavení kontroly

- 15.1. Každé místo kontroly musí být v terénu označeno a vybaveno dostatečným množstvím označovacích zařízení pro označování průchodu závodníků kontrolou.
- 15.2. Označení kontroly (dále jen "lampion") se skládá ze tří čtverců tvořících plášť svislého trojbokého hranolu. Každý čtverec o rozměrech zhruba 30 cm x 30 cm je úhlopříčně rozdělen, přičemž polovina je bílá a polovina oranžová. Bílé trojúhelníky přiléhají jednou odvěsnou k hornímu okraji pláště hranolu.
- 15.3. Označovací zařízení musí být v bezprostřední blízkosti lampionu.
- 15.4. Každá kontrola musí být označena také kódovým číslem, které je připevněno a napsáno tak, aby ho při označování závodního průkazu mohl závodník snadno přečíst. Čísla menší než 31, větší než 599 a čísla, která lze zaměnit při otočení (např. 66, 68, 86, 89, 98, 99, 161, 191 ap.), se nepoužívají.
- 15.5. Kontroly musí být umístěny na cestách, chodnicích či rideable plochách zobrazených v mapě a to tak, aby se dalo na kole dostat do jejich těsné blízkosti.
- 15.6. Kontroly se umisťují tak, aby obtížnost jejich nalezení nezávisela na přítomnosti či nepřítomnosti dalších závodníků.
- 15.7. V místě kontrol musí být dostatečný prostor pro bezpečné zastavení a vyhýbání závodníků.
- 15.8. Vybavení kontrol musí být u všech kontrol na trati stejného typu.

16. Vybavení závodníka

16.1. V průběhu celého závodu musí mít závodník na hlavě řádně připevněnou přilbu. Přilba musí být pevná (kompaktní) a homologovaná. Závodník bez přilby nesmí být připuštěn ke startu.

16.2. Pořádající subjekt má právo přidělit závodníkům startovní čísla. V tomto případě je povinností závodníků se startovním číslem absolvovat závod – tzn., že závodník bez startovního čísla nemusí být připuštěn ke startu. Musí být menší než 25 cm x 25 cm s číslicemi alespoň 10 cm vysokými. Neurčí-li pořadatel jinak, startovní čísla musí být umístěna na přední části kola tak, aby byla čitelná při pohledu na závodníka zepředu.

16.3. Jedinými technickými pomůckami, které může závodník během závodu používat, jsou:

- Mapa se zákresem trati pro závod, poskytnutá pořadatelem, odebraná na počátku závodu. V každé kategorii musí mít všichni závodníci v závodě k dispozici shodnou mapu se shodným zákresem tratě.
- Závodní průkaz, který je zaregistrován pořadateli. Závodní průkaz slouží k identifikaci závodníka a k záznamu o jeho průchodu startem, kontrolami a případně i cílem (viz. dokument „Systémy označování závodního průkazu“).
- Vlastní buzola, hodinky, svítilna, sport tester, lupa, brýle aj. osobní zdravotní pomůcky
- Pasivní GPS přístroj, který je při závodě pouze vezen, avšak nelze jej aktivně používat.
- horské kolo viz. následující kapitola
- speciálně upravený mapník pro MTBO (bez ostrých hran)
- jakékoliv nářadí na opravu kola
- jakýkoliv náhradní díl (vyjma rámu)
- občerstvení (nesmí být ve skleněných obalech)

16.4. Závodní průkaz nemusí být připojen k jízdnímu kolu závodníka, viz bod 12.4

16.5. Závodník nesmí během závodu přijmout žádnou cizí technickou pomoc, kromě pomoci od jiných závodníků na trati, smí si pouze půjčit nářadí od druhé osoby.

17. Kolo

17.1. Každý závodník je zodpovědný za bezchybný technický stav svého kola.

17.2. Kolo musí splňovat následující kritéria:

- Kolo může být poháněno pouze lidskou silou
- Bezchybný technický stav
- Minimální šířka pneumatik 1,5"
- Dvě navzájem nezávislé a funkční brzdy
- Konce řídítek musí být zaslepeny
- Je zakázáno používat pláště s kovovými hroty

17.3. Je v kompetenci pořadatele nepřipustit ke startu závodníka, jehož kolo nesplňuje požadavky předchozího odstavce. Pro ověření těchto parametrů může vypsát technickou kontrolu - čas, místo a kategorie, kterých se technická kontrola týká, uvede v pokynech.

17.4. Závodník může v průběhu závodu měnit na kole pouze ty součástky, které si veze s sebou. Nesmí měnit rám kola.

18. Start

- 18.1. Před odstartováním ze startu musí závodník projít startovním prostorem. Vstup do startovního prostoru musí být vybaven zařízením ukazujícím startovní čas závodníků, kteří mají do startovního prostoru vstoupit (neplatí při závodech štafet), případně mohou být závodníci vyvoláváni. Ve startovním prostoru je závodník povinen provést předstartovní procedury předepsané pořadateli v pokynech a dodržovat veškeré další pokyny pořadatelů.
- 18.2. Startovní čára musí být kolmá na jízdní dráhu v místě startu. Jízdní dráha v místě startu musí být široká alespoň 3 metry. Start se značí zřetelným nápisem START umístěným nad startovní čarou nebo dvěma zřetelnými nápisy START (výjimečně pouze dvěma lampiony) umístěnými na koncích startovní čáry.
- 18.3. Závodník startuje v čase určeném pořadateli na pokyn startéra nebo na signál startovacího zařízení. V okamžiku startu musí mít kolo v klidu a dotýkat se jednou nohou země (jsou zakázány tzv. „letmé starty“). Při předávce štafet startuje závodník v momentě předávky od svého předchozího úseku štafety. Závodník, který vystartuje předčasně, může být diskvalifikován. To platí zejména v případě štafet.
- 18.4. Není-li začátek orientace shodný se startem, označí se lampionem. Cestu mezi startem a začátkem orientace je nutné v terénu viditelně označit a je povinný úsek trati.
- 18.5. Mapa je vydávána 1 minutu před startem závodu jednotlivců. U štafetových závodů a závodů s hromadným startem rozhodne pořadatel. Závodník si odebírá mapu sám a je sám odpovědný za odběr mapy s odpovídajícím označením kategorie (st. čísla). Odběr map se provádí na místě určeném pořadatelským subjektem. Při závodech štafet je možné, aby mapu závodníkovi odebral a v momentě předávky předal jeho předchozí úsek štafety.
- 18.6. Dostaví-li se závodník do startovního prostoru vlastní vinou se zpožděním, pořadatelé mu umožní start co možná nejdříve po jeho příchodu, přičemž pro výpočet výsledného času se použije startovní čas podle startovní listiny (nebo, při předávce štafet, dle okamžiku doběhnutí jeho předchozího úseku štafety).
- 18.7. Dostaví-li se závodník do startovního prostoru se zpožděním vinou pořadatelů, je mu přidělen nový startovní čas.
- 18.8. Pokud pořadatel požaduje označení startovního průkazu na startu, je povinností závodníka toto učinit dle pokynů pořadatele.
- 18.9. Prostor pro hromadný start musí být dostatečně široký, aby byla zajištěna bezpečná a spravedlivá startovní pozice všech závodníků. Při hromadném startu mohou být kola závodníků seřazena ve zvlášť vyčleněném prostoru, do kterého závodníci po odstartování vbíhají a z něhož pak vyjíždí.

19. Mezi startem a cílem

- 19.1. Na trati závodu se závodníci musí chovat co nejtíšeji, nesmí vstupovat do zakázaných prostorů a svým chováním v průběhu závodu nesmí porušit obecně závazná pravidla ve vztahu k vlastníkům nemovitostí, ochraně životního prostředí apod.
- 19.2. Závodník se během svého výkonu pohybuje po cestách a stezkách terénem, jízda mimo ně je zakázána, není-li pořadatelem určeno jinak.
- 19.3. Pohyb mimo mapu je zakázán, pokud závodník omylem opustí závodní prostor, musí se do něj vrátit ve stejném místě, ve kterém jej opustil.
- 19.4. Povinné úseky tratě musí závodníci absolvovat po celé jejich délce. Povinné úseky se značí zpravidla oranžovými a bílými fáborky.
- 19.5. Závodník, který předčasně ukončí závod, musí tuto skutečnost neprodleně oznámit pořadateli v cíli, popř. na startu, a tam také odevzdat mapu.
- 19.6. Pořadatelé jsou povinni vyznačit nebezpečné oblasti, kde by mohlo dojít ke zraněním závodníků. Značení nebezpečných oblastí musí být zřetelně viditelné a nemělo by být zaměnitelné s jiným značením.
- 19.7. Průchod kontrolou si závodník značí do závodního průkazu. Činí tak sám, pokud pořadající subjekt umístí na kontrolu rozhodčího, může rozhodčí provádět kontrolu závodních průkazů, nesmí však závodníka zdržovat, ani rozptylovat.
- 19.8. Závodník, který ztratí svůj průkaz, neoznačí některou z kontrol nebo označí kontroly v nesprávném pořadí, bude diskvalifikován.
- 19.9. Systémy označování závodního průkazu, způsob jejich použití a závazné zásady vyhodnocení záznamů v závodním průkazu jsou uvedeny v dokumentu „Systémy označování závodního průkazu“.
- 19.10. Závodník nesmí být během závodu doprovázen jinou osobou ani zvířetem (pokud není rozpisem pro danou kategorii stanoveno jinak).

20. Cíl

- 20.1. Cílová čára je kolmá na směr dojezdu. Jízdní dráha musí být široká minimálně 3 metry a za cílovou čarou musí být dostatečně dlouhý prostor pro bezpečné zastavení.
- 20.2. Cíl se značí zřetelným nápisem CÍL umístěným nad cílovou čarou nebo dvěma zřetelnými nápisy CÍL (výjimečně pouze dvěma lampiony) umístěnými na koncích cílové čáry.
- 20.3. Závod pro závodníka končí průjezdem cílovou čarou nebo označením elektronického závodního průkazu v cílovém označovacím zařízení. Závodník se nesmí do závodního prostoru vracet před uzavřením cíle.
- 20.4. Pokud pořadající subjekt požaduje označení závodního průkazu v cíli, je povinností závodníka toto učinit dle pokynů pořadatelů. Cílové označovací zařízení musí být umístěno na cílové čáře nebo v její bezprostřední blízkosti.
- 20.5. Po projetí cílem odevzdá závodník svůj průkaz ke kontrole, případně i mapu, požadují-li tak pořadatelé.
- 20.6. V oblasti cíle musí být zabezpečena první pomoc.
- 20.7. Při štafetových závodech se předávka mezi jednotlivými úseky štafety provádí dotekem nebo předáním mapy mezi příslušnými závodníky ve vymezeném prostoru předávky. Část prostoru předávky pro předávajícího závodníka se považuje za cílový prostor, část prostoru předávky pro přebírajícího závodníka se považuje za startovní prostor. Je-li to možné, měl by být přijíždějící závodník ohlášen, aby se další člen štafety měl čas připravit. Závodníci čekající na předávku jsou povinni sledovat dojezd, neohlášení dojíždějícího závodníka nelze považovat za porušení Pravidel ze strany pořadatelů.

21. Měření času a předběžné výsledky

- 21.1. Cílový čas se měří v cíli, buď v okamžiku, kdy přední kolo závodníka kola protne cílovou čáru nebo v okamžiku, kdy závodník označí svůj závodní průkaz v cílové jednotce. Měření cílového času musí být pro všechny závodníky v jednom závodě stejné.
- 21.2. Cílové časy se zaokrouhlují na nejbližší nižší celou sekundu. Pokud mají pořadatelé odpovídající technické vybavení na startu i v cíli, může se při závodech ve sprintu měřit čas na desetiny sekundy. Tato skutečnost musí být uvedena v pokynech závodů.
- 21.3. K měření času na startu a v cíli musí pořadající subjekt zajistit rovnoměrně jdoucí hodiny s maximální odchylkou mezi nimi ± 1 s v průběhu 5 hodin.
- 21.4. Výsledný čas se vypočte jako rozdíl cílového a startovního času. Udává se v minutách a sekundách, popř. v desetínách sekundy.
- 21.5. Výsledné časy závodníků se zveřejňují v předběžných výsledcích. Předběžné výsledky se zveřejňují během závodu; kompletní předběžné výsledky, včetně případných diskvalifikací, měly by být zveřejněny do 30 minut po plánovaném uzavření cíle.

22. Stanovení pořadí, výsledková listina

- 22.1. Pořadí ve výsledkové listině se stanoví na základě výsledných časů.
- 22.2. Dva či více závodníků se shodným výsledným časem jsou ve výsledkové listině uvedeni se stejným umístěním (následující umístění, která by jim připadla, se vynechají).
- 22.3. V závodě štafet je výsledné umístění určeno pořadím dojezdu závodníků na posledním úseku do cíle.
- 22.4. V závodech s hromadným či handicapovým startem určují pořadí cíloví rozhodčí. V tomto případě mohou dva závodníci získat shodné umístění jen jejich rozhodnutím.
- 22.5. Umístění ve výsledkové listině se nepřiděluje závodníkovi, který je diskvalifikován, vzdal závod nebo jeho výsledný čas je větší než stanovený limit.
- 22.6. Oficiální výsledky musí být do 24 hodin od konce závodu zveřejněny na www stránkách závodu nebo pořadajícího orgánu. Výsledky závodů musí být na internetu k dispozici nejméně po dobu 10 měsíců od konce závodu.
- 22.7. Ve výsledcích závodu jednotlivců se uvádí u každého závodníka jeho pořadí v rámci kategorie (podkategorie), jeho příjmení a jméno, registrační číslo sekce MTBO (u cizinců – neregistrovaných v sekci MTBO – ročník narození a klubová příslušnost), licence a výsledný čas.
- 22.8. Ve výsledcích závodů štafet se kromě jména klubu a celkového času štafety uvádějí jména závodníků na jednotlivých úsecích štafety, časy jejich předávky (resp. časy označení cíle doběhnuvším závodníkem) a případně též časy dosažené na jednotlivých úsecích štafety.
- 22.9. V úvodu oficiální výsledkové listiny musí být uvedeny zásadní údaje o závodech a jejich průběhu. Za zásadní údaje jsou vždy považovány podané protesty a způsob jejich řešení. Pořadající orgán může po pořadajícím subjektu požadovat navíc zpracování "Protokolu o závodě" dle svých požadavků.

23. Jury

- 23.1. K řešení protestů a dalších otázek daných Pravidly musí pořadající subjekt sestavit tříčlennou jury z osob přítomných na závodě. Pořadající orgán může jmenovat osoby přednostně určené pro výkon funkce člena jury. Žádný z členů jury nesmí být zúčastněn v pořádání závodu. Hlavní rozhodčí a protestující mohou sledovat jednání jury, ale nemají hlasovací právo. Vstupovat do jednání mohou pouze na výzvu nebo se souhlasem jury.
- 23.2. Pořadající subjekt má povinnost osobu jmenovanou členem jury o jejím jmenování informovat a složení jury zveřejnit v centru závodů nejpozději v době plánovaného ukončení prezentace. Závodník má právo svou účast v jury z osobních důvodů odmítnout. Podá-li člen jury protest, musí být nahrazen osobou, která není nikterak zainteresována na podaných protestech. Člen jury též může odstoupit z jury v průběhu závodů, pokud je zřejmé, že nemůže objektivně posoudit některou z projednávaných kauz. V tomto případě musí pořadající subjekt zajistit náhradu.
- 23.3. Povinností jury je řešit všechny podané protesty, všechny podněty, s nimiž se na jury obrátili pořadatelé (např. sporné označení průchodu kontrolou v závodním průkazu) a podněty předložené některým z členů jury při jejím zasedání.
- 23.4. Členové jury rozhodují dle svého svědomí a řídí se přitom těmito Pravidly MTBO a citem pro spravedlnost. Za svá rozhodnutí nemohou být členové jury disciplinárně stíháni, ani nijak jinak perzekuováni.
- 23.5. Protesty proti porušení či nedodržení Pravidel během závodu závodníkem nebo pořadatelem nebo proti rozhodnutí hlavního rozhodčího řeší jury v den závodu, nejdéle 90 minut po plánovaném uzavření cíle. Protesty proti oficiálním výsledkům řeší jury do 10 dnů ode dne podání protestu. Nemůže-li se některý z členů jury projednávání účastnit, pořadající subjekt musí zajistit náhradu.
- 23.6. Všechny osoby zúčastněné na závodech jsou povinny s jury spolupracovat k objasnění protestu.
- 23.7. Jury má právo použít i nestandardní řešení (např. posun ve výsledkové listině, ...).
- 23.8. Pro řešení případných protestů proti oficiálním výsledkům je pořadající subjekt povinen archivovat po dobu 60 dnů od vydání oficiální výsledkové listiny startovní listinu ze startu a všechny záznamy o průchodu kontrolami a cílem.

24. Porušení Pravidel a zrušení výsledků závodů

- 24.1. Porušení Pravidel závodníkem musí být posouzeno hlavním rozhodčím, který má právo závodníka diskvalifikovat. Závodník se proti diskvalifikaci může odvolat podáním protestu.
- 24.2. Při zvlášť závažných událostech ovlivňujících regulérnost závodů mohou být hlavním rozhodčím zrušeny výsledky závodu jedné či více kategorií (podkategorií), a to bez ohledu na to, zda byl podán protest. Proti rozhodnutí hlavního rozhodčího o zrušení výsledků závodu lze podat protest.
- 24.3. V případě, že dojde z důvodů jednoznačného a podstatného nedodržení Pravidel ze strany pořadatelů ke zrušení výsledků některých kategorií, je pořádající subjekt povinen vrátit 50% vkladu všem odprezentovaným závodníkům zrušených kategorií.
- 24.4. Účastník sportovní akce, který porušil Pravidla obzvláště závažným způsobem, může být disciplinárně stíhán. Podněty na disciplinární stíhání musí být předány disciplinární radě do 14 dnů ode dne, kdy k disciplinárnímu přestupku došlo.

25. Protesty

- 25.1. Protest proti porušení či nedodržení Pravidel během závodu závodníkem nebo pořadatelem nebo proti rozhodnutí hlavního rozhodčího, může podat každý účastník sportovní akce hlavnímu rozhodčímu, který ho předá k projednání jury. Protest proti porušení či nedodržení Pravidel během závodu nebo proti rozhodnutí hlavního rozhodčího se podává písemně nejpozději do jedné hodiny po plánovaném času uzavření cíle.
- 25.2. Protesty proti oficiálním výsledkům může podat každá osoba zainteresovaná na výsledcích závodu hlavnímu rozhodčímu, který ho předá k projednání jury. Protest proti oficiálním výsledkům se podává písemně do 14 dnů od zveřejnění oficiálních výsledků závodu.
- 25.3. Protest se musí doložit vkladem. Výše vkladu musí být zveřejněna v rozpise
- 25.4. Není-li protest uznán, propadá vklad ve prospěch pořádajícího subjektu. Je-li uznán jako oprávněný, vklad se vrací a jury uloží hlavnímu rozhodčímu realizaci jejího rozhodnutí.
- 25.5. Všechny podané protesty a výsledek jejich projednání musí být zaneseny v oficiální výsledkové listině závodů.